

schouder aan schouder

VOOR ZORG

Onthaalbrochure

Materniteit – M2

Beste student, beste medewerker

Van harte welkom op de afdeling materniteit van het AZ Sint-Jan Brugge – Oostende AV. Met deze brochure willen we u in het kort informeren over de werking van onze dienst en u reeds een beeld geven van de meest voorkomende pathologieën en onderzoeken. We staan er op u individueel te begeleiden in de hoop dat u zich hierbij vlug "thuis" zult voelen. Voor bijkomende informatie kan u terecht bij de collega's, hoofdvroedvrouw, dokters, diëtist,...

Wij wensen je alvast veel werkvreugde.

Namens het team

1.Voorstelling van de dienst.

Waar vind ik de afdeling?

Neem de lift tot de 7de verdieping, verlaat de lift naar links. Ga door de deur en de afdeling bevindt zich recht voor u : verblijf van de parturiënten met hun baby

Route: 750

De verpleegeenheid beschikt over 18 kamers waarvan 16 éénpersoonskamers en 2 tweepersoonskamers. De totale bedden capaciteit bedraagt 20 bedden.

Coördinaten van de dienst

Hoofdvroedvrouw : Sabine Gadeyne t : 050/45.30.75
mail : sabine.Gadeyne@azsintjan.be

Vroedvrouwen

Gebrevetteerde verpleegkundigen

Logistieke assistenten

Studenten in de verpleegkunde

Team van geneesheren

Dokters gynaecologen :

De parturiënten hebben een vrije keuze betreffende de dokter gynaecoloog en dit voor de zwangerschapscontrole, de bevalling en post-partum. De dokters gynaecologen worden bijgestaan door de dokters assistenten gynaecologie; Deze assistenten komen regelmatig op de afdeling bij de parturiënten aan bed om de toestand na te vragen en op mogelijke vragen van de parturiënten te antwoorden.

Dokters pediaters :

De parturiënten hebben een vrije keuze betreffende de dokter pediater. Alle pasgeborene baby's worden na de geboorte gecontroleerd (binnen de 24 uur na de geboorte). Bij ontslag uit het ziekenhuis gebeurt een nieuwe controle. Bij vermoeden van problemen kunnen steeds tussentijdse controles en indien nodig ev. onderzoeken en behandelingen bij de baby gebeuren.

Dokters neonatologen :

Deze dokters zijn verantwoordelijk voor de baby's die verblijven op de dienst neonatologie en informeren de ouders steeds over de evolutie van de toestand van hun baby. Indien de ouders problemen/of vragen hebben, kunnen deze steeds met de dokters neonatologen besproken worden.

Belangrijke partners

Diensten waarmee wordt samengewerkt :

- Verloskwartier : hier worden de parturiënten opgenomen en verblijven er gedurende de periode van arbeid en bevalling.
- Dienst neonatologie : hier worden de baby's opgenomen voor observatie en/of behandeling indien de baby niet op de kraamafdeling kan verzorgd worden.
Mogelijke situaties :
 - Te vroeg geboren
 - Te laag geboortegewicht
 - Na moeilijke geboorte waar observatie of behandeling noodzakelijk is.
 - Bij bepaalde congenitale afwijkingen
 - Bij problemen met de gezondheidstoestand met de baby.
- Consultatie gynaecologie
- Consultatie pediatrie
- BIRTH
- VOE

Kinesisten

Op de verpleegeenheid is er een vaste kinesiste voorzien om de parturiënten gedurende het post-partum verblijf. Deze postnatale oefeningen zijn voor de parturiënte een vrijblijvende keuze.

De gediplomeerde kinesisten worden soms bijgestaan door studenten kinesie.

De eerste dagen gaan de oefeningen door in de kamer van de parturiënte.

Bij ontslag wordt er aan de parturiënte een voorschrift meegegeven voor 9 postnatale kinesie beurten die onder het terugbetalingstarief vallen. De parturiënte is niet verplicht deze postnatale oefeningen te volgen.

Verpleegkundige van Kind en Gezin

De gegevens van de geboorte worden met toestemming van de ouders doorgegeven aan Kind en Gezin

Tijdens de eerste 3 belangrijke levensjaren van het kind staat Kind & Gezin met professionele hulp, informatie en advies de jonge ouders bij. De ouders worden telefonisch gecontacteerd door een verpleegkundige van Kind & Gezin. Een eerste afspraak wordt in samenspraak geregeld.

Onderhoudspersoneel

Per verpleegeenheid zijn er 2 mensen van het onderhoudspersoneel verantwoordelijk voor de netheid en reinheid van de parturiëntenkamers en dienstlokalen. Er wordt van beide kanten (onderhoudspersoneel-verpleegkundigen) verwacht dat er een goede samenwerking is betreffende het respecteren van elkaars werk.

Zelfstandig vroedvrouwen

We hebben nauw contact met de zelfstandig vroedvrouwen uit de regio die pre-en postnataal de parturiënten opvolgen . Bij ontslag is het sterk aangewezen een vroedvrouw gecontacteerd te hebben; vaak is er in de zwangerschap reeds contact geweest.

4. Dagindeling

- 06.30 uur : overdracht nachtdienst aan de vroegdienst.
- 07.00 uur : verzorging van de parturiënten en baby's, eventueel bloedpuncties;
- 08.00 uur : opdienen ontbijt parturiënten, klaarzetten verzorgingskar met nodige verpleegmateriaal en linnen
- 08.30 uur : overdracht : 1 vroedvrouw van de vroegdienst geeft overdracht aan de hoofdvroedvrouw, dagdienst, logistieke hulp en de studenten.
- 08.45 uur : verzorging van de parturiënten en de baby's, controle voedingsschema bij BV en FV.
- 11.00 uur : na de verzorging worden de observaties en parameters genoteerd in het verpleegkundig dossier met het klinisch pad, eventueel koffiepauze, opmerkingen van de verzorgingen worden voor 12 uur doorgegeven aan de hoofdvroedvrouw of de verantwoordelijke.
- 12.00 uur : opdienen middagmaal
- 12.45 uur : afdienen middagmaal
- 13.00 uur : overdracht van de vroegdienst aan de laatdienst.
- 13.45 uur : opkuis van de kamers van de parturiënten die naar huis zijn, verzorging van patiënten na sectio.
- 14.45 uur : namiddagverzorging.
- 17.00 uur : opdienen avondmaal
- 19.00 uur : afdienen avondmaal, eventueel verdere verzorging van de parturiënten, verzorging van de parturiënten die in de late namiddag bevallen zijn.

5. Interessante links zie voorstelling van de dienst .

Zie DINA

Specifieke procedures / klinische paden / zorgpaden

STUDENT

Deze onthaalbrochure is opgemaakt om de studenten vroedkunde de kans te bieden hun stage postpartum degelijk voor te bereiden. Ook biedt het hun de gelegenheid de stage te starten met een goede voorkennis.

Deze onthaalbrochure is een hulpmiddel om de studenten vlugger wegwijs te maken op de afdeling en om de stage zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Alvast welkom aan alle studenten en we wensen jullie veel succes met jullie stage op de afdeling.

Welkom van de mentoren

We heten je van harte welkom en wensen je een leerzame stageperiode. Het team, en in het bijzonder de mentoren, zullen zich inzetten om je te begeleiden bij je leerproces op materniteit.

Twee belangrijke uitgangspunten worden vooropgesteld.

1. Slechts de zorgen die in de theorie en in de praktijk behandeld werden op school, mogen uitgevoerd worden.
2. De aard van de leermomenten wordt bepaald in functie van de stagedoelen en dit in samenspraak met de mentoren en de stageleerkrachten.

Vergeet niet! Voor elk probleem, klein of groot van gelijk welke aard ook, spreek de hoofdvroedvrouw en/of een verpleegkundige en/of een mentor aan waar u zich goed bij voelt en contacteer zeker de begeleiding van uw school. Blijf er niet mee zitten en laat je stage er niet door beïnvloeden.

Welke leermomenten bieden wij aan

1. Op verpleeg - technisch vlak

- Uitvoeren babybad
- Inzicht krijgen in de voeding van de baby namelijk borst- en flesvoeding
- Inzicht krijgen op alle noodzakelijke observaties van de parturiënte/baby
- Verzorging van een parturiënte na sectio :
 - Hygiënische zorgen
 - PCEA-controles kunnen uitvoeren
 - Verwijderen verblijfsonde
 - Abdominale wondzorg
 - Verwijderen van redondrain(s)
 - Verwijderen epidurale pijnpomp
- Zorgen aan infuus :
 - Observatie infuus
 - Vernieuwen infuus
 - Berekenen druppelsnelheid
 - Klaarmaken infuus en toedienen medicatie in infuus
 - Plaatsen van infuus
- Uitvoeren van bloedpuncties
- Leren onderkennen verpleegproblemen bij borst – en flesvoeding
- Leren omgaan met medicatie, informatie geven aan de parturiënten.

2. Op relationeel en psycho-sociaal vlak

- Leren begeleiden en informatie verwoorden aan de parturiënte bij de verzorging van de baby
- Leren begeleiden en informatie verwoorden aan de parturiënte die borst/flesvoeding geeft.
- Leren observeren en begeleiden ouder-baby relatie.
- Leren omgaan met moeilijke situaties zoals congenitale afwijkingen, prematuriteit van de baby, overlijden van de baby...
- Leren werken in teamverband (met medestudenten, gediplomeerden, ander personeel)
- Leren verwoorden van de observaties bij mondelinge overdracht.
- Leren verantwoordelijkheid dragen bij de integrerende verpleging van de verzorging van parturiënte en de baby.
- Leren eigen leerproces in handen te nemen (door vragen stellen, door leren begeleiding durven vragen aan mentoren en stagelectoer...)

3. Op administratief vlak

- Leren voorschriften lezen en omzetten in actie/planning
- Leren schriftelijk rapporteren
- Leren inzicht krijgen in het patiëntendossier, verpleegfiche, medicatiefiche, ...

Vorbereiding door de student

- Vooraf contacteren van de hoofdverpleegkundige.
- Onderstaande links openklikken en al eens lezen
Info: zie <http://www.azsintjan.be>
Stage bij Az- St. Jan – Informatie voor verpleging, verzorging en logistiek.
- De eerste dag:
De stagecoördinator en de begeleidingsverpleegkundigen plannen telkens om 9 uur een onthaal op maandag voor de studenten van o.a. volgende scholen:
Vesalius, ZOWE, Vives, Howest.
De plaats van afspraak is aan het onthaal.
Het onthaal bestaat uit:
 1. Opwachten aan de voordeur voor een welkomstwoordje.
 2. Begeleiden naar de kleedkamers en tijd geven om je om te kleden.
 3. Rondleiding binnen onze campus met de belangrijkste plaatsen.
 4. Na de rondleiding een kleine presentatie met vooral afspraken en verwachtingen.
 5. Zo nodig begeleiden naar de stageplaats.

Doelen van de dienst die meegenomen worden bij tussentijdse en eindevaluaties van de student.

Het is de bedoeling dat de student bij aanvang aan de stagelectoer en mentoren een schriftelijk overzicht voorlegt met stagedoelen.

In de stagedoelen kun je voorop stellen je sterke punten verder te ontwikkelen en te werken aan je zwakke punten.

De student is verantwoordelijk voor het eigen leerproces en de vraag naar feedback.

Een zorg wordt achteraf besproken met de student zodat hij eruit leert voor de toekomst.

Het groeiproces van de student zal voor de evaluatie bepalend zijn.

1. Cognitieve en psycho motorische doelstellingen

- Gegevens van de parturiëte kennen en doelgericht kunnen gebruiken.
- Inzicht hebben in de verpleegproblemen en van hieruit een verpleegplan kunnen opmaken.
- De essentiële observatiepunten objectief en beknopt kunnen weergeven en registreren in zijn verschillende vormen en in de correcte terminologie.
- De aangeleerde verpleegkundige interventies kennen en kunnen toepassen, aangepast aan de individualiteit en de totaliteit van de parturiëte en de baby :
 - Bedopschik
 - Lichaamsverzorging
 - Mobiliteit en lichaamshouding
 - Parametercontrole (RR- pols-t^o)
 - Fysieke parameters (baarmoederstand-bloedverlies)
 - Dringende hulp
 - Wondverzorgingen : aan de episiotomie
 - Bij sectio parturiënten : na 24 uur moet er op de wonde geen wondverband meer
 - Wondverzorging met wicken en drains.
 - Inspuitingen : SC en IM
 - Catheterisatie
 - Bloedpunctie
 - Zorgen aan de pasgeborene
 - Zorgen aan de parturiëte post partum
- Steriel materiaal kunnen herkennen en gebruiken
- Juiste keuze kunnen maken van de antiseptica in diverse toepassingsgebieden
- Aangepaste hulp kunnen bieden bij inname van voeding en vocht :
 - Aan de parturiëte na anesthesie
 - Aan de baby
- Zorgen kunnen toedienen en hulpmiddelen kunnen adequaat aanwenden bij eliminatie van afvalstoffen
 - Zorgen aan de verblijfsonde
 - Preventieve en curatieve middelen ivm defaecatie : suppo, clean®, microlax®
- Geneesmiddelenvoorschrift correct kunnen interpreteren en medicatie op de juiste manier kunnen toedienen.
- De pijnervaring van de parturiëte kunnen omschrijven en de parturiëte kunnen begeleiden.

2. Dynamisch affectieve doelstellingen

- Kunnen luisteren, noden aanvoelen en erop ingaan
- Kunnen rustig en tactvolle houding aannemen en beroepsdistantie bewaren.
- Het beroepsgeheim respecteren
- Informatie kunnen geven aangepast aan de parturiëte
- Inzicht hebben in het functioneren van de dienst en kunnen initiatief nemen binnen eigen mogelijkheden.
- Aandacht hebben voor het spontaan uitvoeren van neventaken.
- Kunnen overleggen met verpleegkundigen/vroedvrouwen en stagelector.
- Verantwoordelijkheid kunnen nemen voor eigen leerproces

Bijkomende doelstellingen voor 2^e en 3^e jaarstudenten :

- De verzorging van een parturiëte met problemen in het postpartum kunnen uitvoeren.

3. Doelstellingen 1ste jaar vroedkunde

3.1 Gezonde parturiënte

- Kunnen instaan voor de hygiënische zorgen van de parturiënte : lavabo, douche, bedbad.
- Een bed kunnen afhaken en opmaken.
- Een bed kunnen ontsmetten.
- De parturiënte kunnen vervoeren in rolstoel en in bed.
- De parturiënte hulp kunnen bieden bij het eerste opstaan en begeleiden daarbij.
- De parturiënte hulp kunnen bieden bij mictie en defaeceren op toilet en bedpan.
- Kunnen instaan voor het opdienen en afdienen van de maaltijden.
- De vitale parameters bij de parturiënte kunnen opnemen.
- De fysieke parameters kunnen opnemen/uitvoeren.
- De verloskundige observaties van de parturiënte kunnen uitvoeren : toestand van de baarmoeder – naweëen – bloedverlies- perineum – anus – borsten – benen.
- Kennis en inzicht hebben in de borstvoeding met de bijhorende verpleegproblemen in postpartum.
- De parturiënte hulp kunnen bieden, begeleiden en informeren bij flesvoeding.
- Medicatiefiche kunnen aflezen en voorgeschreven medicatie (per os) kunnen toedienen.
- Parturiënte kunnen informeren over de nodige medicatie.
- Medicatie kunnen klaarzetten en toedienen : per os – rectaal – SC –IM.
- Zalven kunnen aanbrengen.
- Een urinestaal kunnen afnemen : midstream staal en de parturiënte daarover kunnen informeren.
- Blaassondage (éénmalig – verblijfsonde) kunnen klaarzetten, de techniek kennen en kunnen assisteren bij uitvoering.
- Urineonderzoek met sticks kunnen uitvoeren.
- Een bloedafname kunnen klaarzetten, de techniek kennen en kunnen uitvoeren.
- Het elektronisch patiënten dossier na verzorging degelijk kunnen invullen.

3.2 De Baby

- Een babybad kunnen uitvoeren.
- De fysieke en vitale parameters kunnen observeren, opnemen en evalueren : gewicht, huid, kleur, ademhaling, temperatuur, urineren, defaeceren, braken, lengte, slaap en rust, houding in bed.
- De navelstomp kunnen observeren, verzorgen en evalueren.
- Flesvoeding kunnen toedienen.
- Borstvoedingsbeleid doornemen op dienst en samen met de vroedvrouw de borstvoeding kunnen begeleiden.
- De voedingsinname van de baby kunnen observeren.
- Het voedingsgedrag van de pasgeborene kunnen evalueren.
- Installatie van de pasgeborene bij fotherapie.
- Medicatie kunnen toedienen bij de baby.
- Staal meconium kunnen afnemen.
- Adequaät kunnen reageren bij situaties van verslikken van de baby : bij te veel slijmen, bij voeding.
- Kunnen uitvoeren van de Guthrietest, veneuse en/of capilaire bloedafname
- De baby in rust kunnen observeren, kleine ongemakken kunnen onderkennen en weten hoe te verhelpen.
- Hulp kunnen bieden bij bloedafname.

3.3 Algemeen

- De infrastructuur en de communicatiemiddelen van de kraamafdeling kennen en kunnen gebruiken.
- Kunnen communiceren met het team.
- De standaardprocedures voor de gezonde moeder en gezonde pasgeborene kennen.
- Aandacht hebben voor het economisch gebruik van het materiaal.
- Het verpleegdossier van parturiënte en baby kunnen gebruiken.
- Overdracht : kunnen meevolgen, gegevens na verzorging mondeling kunnen meedelen.
- Mondeling en schriftelijk kunnen rapporteren met de juist terminologie.
- Een spontaan gesprek kunnen voeren met de ouders.
- Informatie kunnen geven over de uitgevoerde interventies.
- Kunnen omgaan met de pasgeborene.
- Het borstvoedingsbeleid moet voor de aanvang van de stage gelezen zijn.
- Alle verwachtingen vanuit de VE zijn ook verwachtingen van de stagelector naar de student.

NIEUWE COLLEGA

1. Welkom van de hoofdvroedvrouw

Ik heet je in naam van het team en mezelf hartelijk welkom op onze afdeling. Je zult veel nieuwe indrukken opdoen. Ik wil je daarin geruststellen : stilaan krijg je alles onder de knie ! We zullen je zo snel mogelijk integreren in de groep, maar ook dit zal wat tijd vragen. Ik reken erop dat je open zult communiceren om je integratie te vergemakkelijken. We stellen alles in het werk om jou te helpen, daarvoor staat de coach, de begeleidingsverpleegkundigen en het voltallige team klaar om het leerproces mee te begeleiden. We verwachten van jou het initiatief om ervoor te zorgen dat je gedurende de opleiding voldoende "leert" en aanwezig bent op de vormingen die voor jou georganiseerd worden Dit zullen dan ook de zaken zijn die bij de tussentijdse feedbackgesprekken en functioneringsgesprekken onder andere aan bod zullen komen.

2. Nieuwe medewerker

De nieuwe medewerker is verantwoordelijk voor zijn eigen leerproces.

Daarom zal van jouw verwacht worden:

1. dat je op gepaste tijden je opleidingsplan invult.
2. je bespreekt het opleidingsplan met de coach.
3. je volgt de opgelegde vormingen.

2.1 : Het persoonlijk opleidingsplan = het POP

Het POP geeft je een duidelijk overzicht van de vaardigheden en de beroepskennis en attitudes die van jou worden verwacht op je nieuwe dienst. Bij indiensttreding wordt een nulmeting opgemaakt met de begeleidingsverpleegkundige en coach. Daarna neem je zelf regelmatig initiatief om het POP te overlopen met je coach, hoofdverpleegkundige of begeleidingsverpleegkundige. Deze data plan je best meteen zodat je zeker bent dat je op tijd reflecteert en feedback kunt krijgen i.v.m. jouw leerproces.

Het is EEN WERKDOCUMENT, een leidraad voor het volgen van de evolutie van je kennen, kunnen en integreren. Na het doorlopen van het volledige opleidingsplan kunnen maximum 40 uren vorming worden toegekend.

2.2: Bespreken van het opleidingsplan

Samen met de coach de evolutie bespreken en eventueel de nodige acties ondernemen om je ontwikkeling van de vaardigheden, kennis en integratie op jouw dienst te bevorderen.

2.3: Vormingsaanbod en noden

Elke nieuwe starter moet in samenspraak met de hoofdvroedvrouw een aantal vormingen volgen die worden vastgelegd door het ziekenhuis. Deze informatie krijg je bij de start van de begeleidingsverpleegkundigen.

Verplichte vormingen voor alle nieuwe medewerkers.	Ombudsfunctie : wettelijk kader en werking
	Onthaalnamiddag voor nieuwe personeelsleden
	Inleiding in het personeelstatuut
	IDPBW
	Praktische opleiding: draagbare blusmiddelen
	Klantgerichtheid voor nieuwe medewerkers
	Tijdsregistratie: niet langer chinees
Verplichte vormingen voor de dienst	Aansprakelijkheid van zorgkundigen, logistieke assistenten en brancardiers
	Aansprakelijkheid van verpleegkundigen en vroedvrouwen
	Vigigerm pakt de strijd aan tegen infecties
	Het pijnbeleid in het ziekenhuis
	Staand orders diabetesbeleid
	Centraal patiëntendossier
	Rondleiding in het ziekenhuis
	Gebruik van Dina (informatica toepassingen)
	Samenwerking met de apotheek deel 1
	Samenwerking met de apotheek deel 2
	Technische aspecten van een lijktotoi
	CPR en samenwerking met het medisch urgentieteam
	HACCP voor zorgeenheden
	Het verpleegkundig dossier
	Milieubeleid
	Berekenen voor verpleegkundigen en vroedvrouwen
	incidentmelding

3. Coach

Op M2 fungeren een aantal ervaren vroedkundigen als coach. Zij gaan jou zo goed mogelijk begeleiden en ondersteunen op de werkvloer. Je kunt bij hen terecht met al je vragen met als doel je kennis en vaardigheden verder te ontwikkelen. De coach is ook je vertrouwenspersoon die het integreren in het team stimuleert. Het is goed om met de coach van bij de start:

- ✓ minimum 2 geijkte momenten af te spreken in de eerste twee maanden
- ✓ een aantal vaste momenten af te spreken om de 2 maanden in het eerste jaar.
Dit alles in het kader van je POP en integratie in het team.

4. Begeleidingsverpleegkundige

De begeleidingsverpleegkundigen zijn er om jou te ondersteunen en jouw integratie te bevorderen zodat je je kan ontwikkelen tot een goed functionerend teamlid.

Voor materniteit is dit Ingrid Devos t: 050.45.39.29.

Uiteraard kun je ook steeds beroep doen op haar collega

Katrien De Vooght t: 050.45.39.27.

Taken begeleidingsverpleegkundigen :

- ✓ Onthaal bij de start in het ziekenhuis.
- ✓ Opvolging en ondersteunen van het POP.
- ✓ Bepaalde technieken opnieuw inoefenen.
- ✓ Informeren ivm de vormingen.
- ✓ Zorgen dat de nieuwe medewerker zichzelf kan inschrijven voor latere vormingen.

5. Afspraken op de afdeling

- ✓ Je POP bijwerken na 3-6-9 maand om dan af te sluiten na 1 jaar.
Indien daar belangrijke punten uitkomen bespreek je dit met je coach en/of hoofdverpleegkundige.
- ✓ Inschrijven in de nodige vormingen voor jouw afdeling en doorgeven op je wensenlijst elke maand naar je hoofdvroedvrouw zodat hij/zij er rekening kan mee houden op de werkljst.